

Severoatlantická aliance NATO

Co je NATO:

- Organizace Severoatlantické smlouvy, či Severoatlantická aliance, **je politicko-vojenskou aliancí založenou 4. dubna 1949.**
- Česko se stalo členem NATO **12. března 1999.**
- V Alianci jsme zastoupeni velvyslancem, který je vedoucím Stálé delegace ČR při NATO.
- V delegaci působí cca 50 pracovníků a jedná se tedy o druhou největší diplomatickou misi ČR v zahraničí (po Stálém zastoupení ČR při EU).
- I přesto, že je NATO vnímáno hlavně jako vojenská organizace, **za jejím vznikem i za klíčovými rozhodnutími Aliance stojí právě diplomaté.** Ti stáli u podpisu Severoatlantické smlouvy nebo u aktivace článku 5, ke kterému zatím došlo pouze jednou, a to po 11. září 2001, kdy teroristická organizace al-Káida zaútočila na Světové obchodní centrum a Pentagon v USA.
- Aliance usiluje o předcházení a mírové řešení konfliktů. V případě vzniku konfliktu však má Aliance potřebné vojenské schopnosti k zahájení operací na kolektivní obranu a na zvládnutí krizí. Ať už sama, nebo ve spolupráci s partnerskými zeměmi a mezinárodními organizacemi.
- Kromě operací a misí se NATO se spojenci a partnery angažuje v mnoha dalších činnostech, jako jsou obranné a politické reformy, vojenské plánování a cvičení, vědecká spolupráce a výzkum, sdílení informací nebo humanitární pomoc.
- **NATO stojí na jednoduchém závazku** – bude-li napaden jeden spojenec, jde o napadení všech spojenců. Toto je ve stručnosti obsah klíčové části Severoatlantické smlouvy, toto je **článek 5.**
- Aby kolektivní obrana byla úspěšná, musí každý spojenec **investovat do vlastní a sdílené bezpečnosti.**

Členské státy NATO: V současné době má NATO 31 členských zemí:

Albánie, Belgie, Bulharsko, Černá Hora, Česko, Chorvatsko, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Řecko, Maďarsko, Island, Itálie, Kanada, Litva, Lucembursko, Lotyšsko, Německo, Nizozemsko, Norsko, Polsko, Portugalsko, Rumunsko, Severní Makedonie, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Turecko, Spojené království, Spojené státy americké.

Proč je důležitá politická rovina Aliance?

- Politická rovina NATO umožňuje členským zemím vyjádřit své zájmy, návrhy nebo priority. To je nezbytné **pro rozhodování a stanovení strategických směrů NATO**.
- Politická rovina **umožňuje diskuse a vyjednávání**, což je důležité pro hledání kompromisů mezi spojenci.

Hlavní politické a rozhodovací instituce NATO

Severoatlantická rada (NAC)

- Je hlavním politickým rozhodovacím orgánem NATO. **Každá z 31 členských zemí je v Severoatlantické radě zastoupena jedním stálým zástupcem** na úrovni velvyslance. Českému velvyslanci dává instrukce pro jednání Severoatlantické rady Ministerstvo zahraničních věcí. **Návrhy jsou v Radě přijímány jednomyslně**. Schází se na několika úrovních – kromě stálých zástupců (velvyslanců) členských států se schází například ministři obrany či zahraničí či hlavy vlád a států. **Předsedou Rady je generální tajemník NATO**.
- Obvykle jednou za rok pořádá Aliance summit, na kterém hlavy států a vlád rozhodují o strategických otázkách a dalším směřování NATO. Pravidelná zasedání na různých úrovních se také konají se zástupci partnerských zemí NATO.

Generální tajemník NATO

V čele NATO stojí generální tajemník, který **řídí zasedání Severoatlantické rady a jiných důležitých orgánů NATO, pomáhá dosahovat konsensu mezi členskými zeměmi a je zároveň hlavním zástupcem Aliance navenek**. Při každodenním řízení Aliance jej podporuje mezinárodní sekretariát expertů a úředníků ze všech členských zemí NATO.

- Severoatlantické radě jsou odpovědné další výbory a komise, na jejichž principu Aliance pracuje.

Podívejte se na více informací: https://www.mzv.cz/file/18244/NATO_handbook12.pdf

www.nato.int

www.natoaktual.cz

www.army.cz